

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 603/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Centrum environmentálnej ochrany**, Nálepková 68, Bernolákovo, IČO 42 415 284, zastúpeného SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/54/2024 z 19. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/54/2024 z 19. februára 2025, ktorým bolo odmietnuté jeho dovolanie. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, ako aj priznať mu náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutých rozhodnutí vyplýva nasledujúci stav veci:

3. Sťažovateľ sa dvoma žalobami podanými 17. augusta 2015 a 30. septembra 2015 domáhal, aby súd uložil žalovanému (Československá obchodná banka, a.s.) povinnosť zaplatiť mu celkovo 176 189,92 eur s príslušenstvom z titulu odmeny za právne služby, ktoré žalovanému poskytovala advokátska kancelária [REDACTED] (ďalej len „advokát“). Svoju aktívnu vecnú legitimitáciu v spore odôvodnil tým, že 29. januára 2015 uzavrel s advokátom ako postupcom zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorej predmetom bolo postúpenie žalovanej pohľadávky.

4. Okresný súd Bratislava I rozsudkom č. k. 28Cb/149/2015-1810 z 29. apríla 2021 žalobu zamietol s odôvodnením, že síce postúpenie pohľadávky z advokátskej činnosti na neadvokátsky subjekt považoval za platné v súlade s preferenciou výkladu súkromnoprávných zmlúv v prospech platnosti (s prípadným nárokom na náhradu škody spôsobenej porušením zákonnej povinnosti mlčanlivosti advokáta vo vzťahu priamo k nemu, ako aj pri zachovaní disciplinárnej zodpovednosti advokáta), avšak ustálil nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného (banky), ktorý mal uzavretú mandátnu zmluvu s tretím subjektom – faktoringovou spoločnosťou, ktorej predmetom bolo aj súdne vymáhanie pohľadávok s určeným spôsobom úhrady odmeny za právne služby a so splnomocnením pre faktoringovú spoločnosť vybrať advokáta na zastupovanie podľa prílohy zmluvy. Žalovaný nemal v advokátskou spoločnosťou žiaden zmluvný vzťah a prípadné prekročenie oprávnenia z mandátnej zmluvy faktoringovou spoločnosťou zakladá záväzok len pre ňu, pretože dodatočné schválenie žalovaným nenastalo. Faktoringová spoločnosť a advokátska kancelária sú personálne prepojené osoby konateľom oboch [REDAKOVANÉ], ktorý zastupoval faktoringovú spoločnosť pri dojednávaní mandátnej zmluvy (výkonnou riaditeľkou sťažovateľa ako postupníka je [REDAKOVANÉ], pozn.).

5. Sťažovateľ podal odvolanie, tvrdiac, že existovali dva právne vzťahy, a to medzi bankou a faktoringovou spoločnosťou s písomnou formou mandátnej zmluvy a vzťah medzi bankou a advokátskou kanceláriou vo forme ústnej zmluvy o poskytovaní právnych služieb založený poskytnutím plnomocentva v niektorých konaniach zo strany banky a poskytnutím právnych služieb zo strany advokátskej kancelárie.

6. O tomto odvolaní rozhodol Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 3Cob/7/2022-1914 z 27. septembra 2023 tak, že napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Z odôvodnenia vyplýva, že sa nestotožnil s posúdením platnosti postúpenia pohľadávky na subjekt, ktorý nie je viazaný povinnosťou mlčanlivosti vo vzťahu k advokátskemu tajomstvu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/78/2021 z 22. februára 2023, z ktorého vyplýva, že postúpenie pohľadávok advokáta, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním právnych služieb podľa zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“), na osobu, na ktorú sa nevzťahuje zákonná povinnosť mlčanlivosti, odporuje § 23 ods. 1 zákona o advokácii, a preto ak nebol advokát zbavený mlčanlivosti klientom, je takéto postúpenie na tretiu osobu neviazanú mlčanlivosťou podľa § 39 v spojení s § 525 ods. 3 Občianskeho zákonníka neplatným právnym úkonom. Postúpenie krajský súd preto ustálil ako neplatné pre rozpor so zákonom. Navyše potvrdil dôvod zamietnutia žaloby – nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovanej banky, pri ktorom sa s právnym posúdením okresného súdu stotožnil.

7. Sťažovateľ podal dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Namietal nedostatočné odôvodnenie a vysporiadanie sa s predloženými dôkazmi, preto dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že išlo o jediný právny vzťah na základe mandátnej zmluvy. Poukázal na nepredvídateľnosť rozhodnutia, pretože rozhodnutie najvyššieho súdu o neplatnosti postúpenia pohľadávok prišlo až v roku 2021, pričom spor prebieha od roku 2015. Postúpenie bolo považované za disciplinárne previnenie, ale nebolo postihované neplatnosťou. Právna úprava zákona o advokácii nesankcionuje postúpenie pohľadávky neplatnosťou *expressis verbis*. Sťažovateľ naformuloval 19 právnych otázok.

8. Najvyšší súd napadnutým uznesením sp. zn. 3Obdo/54/2024 z 19. februára 2025 odmietol dovolanie sťažovateľa. K nepreskúmateľnosti a prekvapivosti napadnutého rozsudku krajského súdu, pod ktoré zahrnul sťažovateľ aj posúdenie otázky aktívnej vecnej legitímácie, najvyšší súd uviedol, že z rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa vyplýva, že posúdili rovnako otázku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného, čo samo osebe nutne vedie k zamietnutiu žaloby. Odlišný záver krajského súdu v otázke aktívnej legitímácie sťažovateľa vyšiel z aplikovania právneho názoru najvyššieho súdu. Jeho prijatie v priebehu konania nie je dôvodom nepredvídateľnosti rozhodnutia. Zároveň posúdenie aktívnej vecnej legitímácie nie je procesnoprávnou otázkou, ale výsledkom hmotnoprávneho posúdenia konkrétnych skutkových okolností prípadu. Nedostatok dôvodov tvrdený sťažovateľom najvyšší súd nezistil.

9. K námietke nesprávneho právneho posúdenia najvyšší súd uviedol, že sťažovateľ formuloval 19 otázok, pri ktorých nezdôvodnil ich kľúčový význam pre rozhodnutie veci a neuviedol ich právne posúdenie krajským súdom, ktoré považuje za nesprávne, ako ani svoj právny názor na ich správne riešenie podložený právnou úpravou. Z obsahu dovolania nebolo možné zistiť ani dôvody vedúce sťažovateľa k názoru o tom, že neboli riešené v právnej praxi. Nastolené otázky teda nespĺňali požiadavky § 432 CSP. Vo vzťahu k pasívnej vecnej legitímácii z predložených otázok najvyšší súd vyabstrahoval námietku skutkových záverov súdu prvej inštancie zistených vykonaným dokazovaním bez akejkoľvek pre dovolanie relevantnej právnej argumentácie. K aktívnej vecnej legitímácii bol zrejmy nesúhlas s aplikovaním právneho záveru najvyššieho súdu a požiadavka na aplikovanie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Najvyšší súd preto pripustil otázky 5, 18 a 19, ako aj námietku, že zákon o advokácii neobsahuje ustanovenie o neplatnosti postúpenia. Najvyšší súd konštatoval, že jednak išlo o čiastkové otázky týkajúce sa platnosti postúpenia bez zbavenia povinnosti mlčanlivosti na subjekt neviazaný mlčanlivosťou a zároveň tieto už boli vyriešené právne aplikovaným rozhodnutím sp. zn. 4Obdo/78/2021 zverejneným v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 54/2023. Toto rozhodnutie je priamo aplikovateľné na vec sťažovateľa. Regulárnosť záveru odvolacieho súdu o nedostatku aktívnej legitímácie zakladá podľa názoru najvyššieho súdu bezpredmetnosť posudzovania ďalších sťažovateľom nastolených aspektov.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Proti uzneseniu najvyššieho súdu podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, ktorou namieta vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania nesprávne právne posúdenie otázky platnosti postúpenia pohľadávky. Poukázal na to, že § 23 ods. 1 zákona o advokácii ani iné ustanovenie postúpenie palmárnej pohľadávky nezakazujú a rozpor so zákonom bol vyvodený nepriamo ako dôsledok porušenia inej povinnosti mlčanlivosti advokáta. Podľa § 23 ods. 5 zákona o advokácii však advokát nemá povinnosť zachovávať mlčanlivosť. Údaje klienta v takom prípade štát sám zverejňuje v plnom znení na webe ministerstva z dôvodu zverejnenia rozhodnutí súdov. Zároveň je verejným aj pojednávanie vo veci sporu klienta a advokáta o zaplatenie odmeny za právne služby. Sťažovateľ namieta nezohľadnenie princípu preferencie platnosti súkromnoprávnej zmluvy.

11. Ďalej sťažovateľ poukázal na reálny dopad na právnu sféru dotknutých osôb, keď uviedol, že v prípade postúpenia takejto pohľadávky na iného advokáta advokátske tajomstvo nezaväzuje postupníka, pretože sa o nich nedozvie pri výkone advokácie alebo pri poskytovaní právnych služieb. Kúpa pohľadávky advokátom nie je výkonom advokácie postupníka. Ďalej sa sťažovateľ domnieva, že v prípade palmárnej pohľadávky potom ide o právo viazané výlučne na osobu veriteľa, čo by malo vplyv aj napr. na dedenie po advokátovi a znevýhodnilo by toto povolanie oproti všetkým iným formám podnikania a vlastníctva. Sťažovateľ zároveň poukázal na premlčanie, ak by chcel postúpenú pohľadávku vymáhať postupca v tejto veci, čo spôsobuje nespravodlivosť a ekonomickú nevyváženosť. Ak by bola zachovaná platnosť postúpenia, disciplinárna zodpovednosť advokáta za porušenie mlčanlivosti by bola naďalej zachovaná, ako aj jeho zodpovednosť za škodu spôsobenú klientovi.

12. Sťažovateľ namieta aj proti rozhodnutiu uverejnenému v zbierke pod č. R 54/2023 aplikovanému v jeho veci. Považuje ho za ojedinelé, ktoré dosiaľ nebolo predmetom ústavného prieskumu z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti. Pred jeho vydaním neexistovali rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré by sa platnosťou postúpenia zaoberali. Sťažovateľ poukázal na inú právnu prax v Českej republike (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Cdo/4594/2009 publikované v zbierke č. 13/2011, ktoré bolo prijaté za účinnosti pôvodného znenia § 525 Občianskeho zákonníka, ktorý znel totožne so slovenským znením).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka nesprávneho právneho posúdenia platnosti postúpenia pohľadávky vzniknutej z poskytovania právnych služieb na tretiu osobu neviazanú mlčanlivosťou ako neplatného právneho úkonu, čo neakceptovateľne zasahuje do práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie a ochranu vlastníctva.

14. Ústavný súd vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou. Ústavný súd konštantne akceptuje, že otázka posúdenia, či sú splnené zákonné podmienky prípustnosti opravného prostriedku, patrí (v zásade) do výlučnej právomoci všeobecných súdov, a nie do právomoci ústavného súdu, pretože ide o aplikáciu zákona, podústavného práva. Úloha ústavného súdu sa preto aj v posudzovanej veci obmedzuje na posúdenie, či všeobecný súd v napadnutom uznesení dostatočným, a teda ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil svoj záver o neprípustnosti dovolania z dôvodu nezistenia vady nesprávneho právneho posúdenia platnosti postúpenia pohľadávky.

15. Na úvod je potrebné konštatovať, že v prejedávanej veci všetky stupne všeobecných súdov rovnako zistili a vyhodnotili otázku nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej banky, čo bolo jedným z dvoch dôvodov zamietnutia žaloby sťažovateľa. Rozdielne bolo posúdenie druhého dôvodu zamietnutia žaloby, a to nedostatku aktívnej vecnej legitímácie sťažovateľa na podanie žaloby, keď okresný súd zaujal stanovisko, že postúpenie pohľadávky je platné a sťažovateľovi preto svedčí aktívna legitímácia, s čím sa krajský súd a najvyšší súd nestotožnili. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti rozporuje právne posúdenie otázky platnosti postúpenia pohľadávky, ktorá má vplyv len na aktívnu legitímáciu sťažovateľa, ale nie je spôsobilá zvrátiť alebo spochybníť konštatovaný nedostatok pasívnej vecnej legitímácie, čo bolo dostatočným

samostatným dôvodom na zamietnutie jeho žaloby v merite veci. Riešenie otázok nastolených sťažovateľom v konaní pred ústavným súdom sa tak stáva čisto akademickou polemikou bez možnosti reálneho dopadu na právnu sféru sťažovateľa.

16. Otázka platnosti postúpenia pohľadávky je vec zákonnej úpravy, teda podústavného práva, ktorého výklad patrí predovšetkým všeobecným súdom a jeho zjednocovanie najvyššiemu súdu, ako to urobil aj rozhodnutím aplikovaným vo veci sťažovateľa. Nie je úlohou ústavného súdu suplovať poslanie, ktoré sa podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1] zveruje práve plénu najvyššieho súdu (resp. jeho plénu a kolégiám), ktorému okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01). Navyše výklad poskytnutý dotknutým publikovaným rozhodnutím najvyššieho súdu vzhľadom na jeho odôvodnenie nemožno považovať za ústavne neudržateľný, pretože ide o logický a vnútorne koherentný riadne odôvodnený názor, ktorý je výsledkom realizácie oprávnenia najvyššieho súdu zjednocovať výklad právnych predpisov, a preto ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať.

17. Neposkytnutie ochrany vlastníckemu právu sťažovateľa ústavným súdom tiež zistené nebolo. Sťažovateľ ju odvíjal argumentačne od nespravodlivosti súdneho konania ako celku, ktorú ústavný súd nezistil.

18. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že dôvody uvádzané sťažovateľom nesignalizujú možnosť vyslovenia porušenia jeho označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ústavnú sťažnosť odmieta z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu